

SPRÁVA Z POVODNÍ 2008:

(na základe vyžiadania referátom krízového riadenia, podľa požadovaných bodov)

1. Rozsah škôd na majetku KSK

V súvislosti s povodňami 2008 bol rozsah spôsobených škôd na pôde ŠvP Kysak odhadnutý a posúdený inž. Murgašovou z OŠ KSK a štatutárom školy v prírode Mgr. Michalom Dulebom.

Predpokladaný rozsah a výška škôd tvorí prílohu tejto správy.

2. Náklady na opravu poškodeného majetku KSK

Na základe súpisu škôd, ktoré boli dokumentované pracovníkom OŠ KSK je potrebné prikročiť k odstraňovaniu nasledovného:

1. Oplotenie areálu cca 150 m	135 000,- Sk
2. Letná učebňa	150 000,- Sk
3. Chatky – statické úpravy.....	50 000,- Sk
4. PVC gumolit	120 000,- Sk
5. Oprava kanalizácie 35 m	30 800,- Sk
6. ČOV (čerpadlo + elektroinštalácia)	30 000,- Sk

SPOLU..... 515 800,- Sk

Body 1 – 4 sú súčasťou odbornej prehliadky pracovníkom QBE poisťovne, ktorého zápis s návrhom na odstraňovanie je v spisoch riaditeľstva školy. Na základe posúdenia sa má pristúpiť k odstraňovaniu zistených závad po odsúhlasení cenovej relácie – ponuky odb. pracovníkom poisťovne. O cenovú ponuku sme požiadali doteraz 2 firmy, ktoré sa uchádzali o realizáciu prác.

Keďže v prípade spolupráce medzi poisťovňou a školou pri odstraňovaní škôd ide o písomný záznam a ústne doporučené pracovníkom poisťovne k započatiu prác a riaditeľ školy nemá vedomosti o obsahu zmluvy v prípade spoluúčasti poisteného, bol oslovený p. inž. Kankula z odboru správy majetku KSK s dotazom, ako sa bude postupovať v ďalšej fáze odstraňovania predmetných škôd. Odpoveď zatiaľ nemám.

Doteraz sme spojizdili ČOV pracovníkmi fi Dúha (autor a realizátor ČOV), kde sa vymenila elektroinštalácia a opravilo čerpadlo. Faktúra nie je preplatená – očakávame odpoveď poisťovne na eventuálne predloženie faktúr na preplatenie priamo poisťovňou, alebo školou po pokyne odboru správy majetku!

Všetky ďalšie opravy boli **realizované v priebehu 6-tich dní** po povodni „provizórne“, teda tak, aby sme po evakuácii a následnom prerušení činností mohli čo najrýchlejšie pristúpiť k začatiu 11 dní prerušených aktivít – letnej táborovej činnosti.

Išlo o:

- postavenie zdemolovaného oplotenia areálu, aby sa predišlo opusteniu objektov školy účastníkmi pobytu v smere k rieke Hornád
- opravám soklov chatiek a ich hygienickým náterom (vápnom)
- spevnením plôch pred chatkami novým zásypom, ktorý bol vyplavený vodou
- likvidáciou spadnutých stromov po narušení koreňového systému (2 ks)
- vyčistenie chatiek od bahenných nánosov (10 ks)

- vyčistenie letnej učebne od bahna (letná učebňa a chatky boli zaplavené do výšky 70 cm)
- vyčerpanie vody z pivničných priestorov školskej kuchyne
- vyčerpanie pitnej vody zo školskej studne a jej následné odsúhlasenie RÚVZ po odbere vzoriek vody
- vykosenie celých plôch areálu k vôli zamedzeniu rozmnožovania komárov a ovadov

Pri všetkých týchto prácach vypomáhali 30 – ti študenti z vysokých škôl, ktorí dobrovoľne, bez nároku na odmenu, nastúpili na trojdňovú výpomoc školy.

3. Postup Úradu KSK počas povodní vo vzťahu k subjektom v zriaďovateľskej pôsobnosti

Celý tohoročný priebeh povodne pripomínal povodeň pred 19-tich rokov s rozdielom jej rýchlosti a s určitosťou aj pochybenia obsluhy VD Ružín pri regulácii vypúšťania hrádze a vyplavenia vôd z brehov Hornádu.

Priebeh a postup štatutára v priebehu povodní:

3.1 Prvé príznaky novej povodne v stredu dňa 23.7.2008. Napriek avízam o možných povodniach z médií a výdatných dažďov od pondelka – Hornád bez zmien, s veľmi nízkym stavom vodnej hladiny.

Prvá telefonická informácia o možnosti väčšieho vypúšťania vôd z VD Ružín až v popoludňajších hodinách (!) *Poznámka: Táto povinnosť sa týka obsluhy VD smerom k škole v prírode vo forme oznamov a výziev z dôvodu možného ohrozenia účastníkov pobytov, ako aj objektov školy.*

V prípade oznamu, že sa vypúšťa hrádza postupne, s postupným navýšovaním množstva v m3, objekty školy nie sú ohrozené. Ak sa však vypúšťa v krátkych časových úsekoch s rozdielom aj 50 m3/sec., potom už ide o prívalové vody (!). Nasleduje vybreženie vôd z toku.

V prípade tohoročnej povodne išlo o nekoordinované vypúšťanie, nakoľko v kritický deň (streda) boli oznamy obsluhy VD „chaotické“, dokonca s poznámkou (cca o 22,00 hod.) „teraz sa už môžete iba modliť“ (?)

K maximálnemu – už nekontrolovateľnému vypúšťaniu došlo v nočných hodinách (!), kedy bola ďaleko prekročená hranica nad 400 m3/sec. Opúšťanie vôd z VD Ružín bolo spontánne, bez možnosti jeho ovplyvnenia.

Nezodpovedanou otázkou ostáva, prečo neboli spojazdnené varovné systémy, ktoré sa nachádzajú aj na budove školy. (Tie doteraz fungovali iba v režime „Pozor skúška sirén, pozor skúška sirén!“)

3.2 V čase pred polnocou, cca 22,00 hod. – 23,00 hod. riaditeľ školy hľadal dostupné informácie na štábe CO a Krízovom štábe. Jediné dostupné číslo bolo na štáb CO, kde pracovník vykonávajúci službu bol prekvapený mojim dotazom. Až po mojom oznámení, že máme stav pohotovosti a v areáli školy sa nachádza cca 100 účastníkov pobytu, rozhovor pokračoval asi v tomto znení:

....“nerobte paniku“!

- „sme zaplavení a máme tu 100 osôb“ (riaditeľ)
- „veď u vás je klud!“
- „otvorte si prosím počítač...“ (riaditeľ)
- Po pár sekundách: „Ci pana, však vy tam mate 3.stupeň povodňovej aktivity!“

3.3 Po polnoci, dňa 24.7.2008 - 2,30 hod: Za pomoci dospelých evakuujeme deti z chatky č. 9 (najbližšie k budove školy).

Z dôvodu, že objekty školy – verejné osvetlenie som osobne vypol – pohyb cudzích osôb (účastníkov pobytu) nebol pri evakuácii ďalších detí z chatiek najbližšie k Hornádu možný. Pri výške vody 70 cm a silnom prúde (v areáli plávali aj celé kusy stromov) bolo potrebné prechádzať po pevnej komunikácii, ktorú som poznal iba ja.

Deti z DD Košická N. Ves som povynášal na chrbte do budovy, kde sme im pripravili teplé občerstvenie, deky a premietali film (k vôli upokojenie). V ranných hodinách boli presunutí do Košíc.

Druhá skupina z Bardejova obývajúca budovu na základe rozhodnutia dospelých pokračovala v programe. Predpoludním (11,00 hod) som ich vyzval k prerušeniu pobytu a k opusteniu objektov školy. Všetko prebehlo bez problémov a bez úrazov!

O 12,30 boli objekty školy prázdne.

Zamestnancov školy previezli terénnym autom (zaplavená cesta) príslušníci polície do obce Kysak.

Účastníci pobytu sa zriekli obeda – museli urýchlene opustiť objekty – a darovali ho do V. Lodiny pre evakuovaných rómskych občanov umiestnených v KD obce. Prevoz obedov zabezpečila miestna polícia.

V čase evakuácie sa v objektoch školy nachádzali 2 pracovníci CO, polícia, starostovia obce Kysak a Obišovce a riaditeľ školy.

Možno stojí za zmienku fakt, že voda začala ustupovať (a to priveľmi rýchlo, ako sa hovorí „pred očami“) po živom prenose na TA3, ktorý začal o 16,30 hod. V priamom vstupe bola kritizovaná obsluha VD Ružín!

3.4. Likvidácia následkov povodne:

26.7.2008 – 48 hod. po povodni – som vyzval pracovníkov školy k nástupu do práce s cieľom zabezpečiť odstraňovanie bahenných nánosov v chatkách, letnej učebne, vynášania nábytku a posteľného prádla z chatiek, vetranie chatiek a budovy, zabezpečovanie objektov k čo najrýchlejšiemu spojazzneniu po prerušení činnosti.

Veľmi dôležitým krokom bolo zabezpečiť zničené oplatenie areálu smerom k Hornádu, aby sme zamedzili úniku detí z areálu smerom k vode. Na tento krok sme nemali žiadne pracovné kapacity. Oplatenie sa dalo provizórne zdvihnúť iba za účasti viacerých osôb – muselo sa zdvíhať naraz na 50 metrovom úseku. Následne odstrániť nánosy dreva, bahna, trávy a odpadkov naplavených povodňou. Za predpokladu, že k týmto prácam by sme museli pristúpiť sami zamestnanci, alebo eventuálne „dodávateľským spôsobom“ oplatenie by bolo zrepasované odhadom najskôr za dva – tri týždne.

Dňa 28.7.2008 som bol vyzvaný pracovníkom krízového riadenia, p. ing. Pavlíkom, či, a akú potrebujeme výpomoc.

Do 30.7. boli na základe predmetného telefonátu uzavreté ústne (telefonické) dohody o možnej výpomoci cca 30 – tich študentov (dobrovoľníkov) z vysokých škôl.

Počas takmer troch dní boli odstránené všetky nedostatky, ktoré by eventuálne mohli byť dôvodom na pozastavenie činnosti zo strany RÚVZ, resp. IBP. Hodnota práce odhadom od 150 000 do 200 000,- Sk. Škola k účastníkom prác mala jedine dva záväzky: ubytovanie a stravu, ktorej hodnota v surovinách bola okolo 5 000,- Sk.

Najdôležitejším objektom pre ďalšiu činnosť bolo spojzdenie vlastného zdroja pitnej vody. Po vyčerpaní studne (hasiči), odobratí a odsúhlasení kvality pitnej vody RÚVZ sme započali prerušenú činnosť po 11 – tich dňoch, a to **4.8.2008!**

Celková strata v príjmoch, a to zo skrátenia pobytov o 2 dni (evakuácia) a odrieknutie pobytov na ďalšie dni po povodni pre 2 účastníkov bola 350 000,- Sk. Predmetné vyčíslenie týchto strát bolo predložené na OŠ KSK.

4. Aké opatrenia je potrebné urobiť zo strany vašej organizácie, zo strany KSK, také, ktoré budú v súlade s vašou polohou v ohrozenom pasme pod vodnou nádržou Ružín.

Popíšte stručne v akom pasme ohrozenia ste, a aké Vám ako štatutárovi organizácie v tomto pasme vyplývajú povinnosti.

4.1. Zabezpečiť v lome rieky Hornád, tesne pred areálom školy, **odrazový múr**. Zamedzí vtoku vody pri väčšom množstve vypúšťaných vôd do priestorov – objektov školy. Pri tejto alternatíve by mohlo v našom prípade dôjsť k zaplavovaniu iba spodnou vodou, čo bezprostredne neohrozí prevádzku školy. O tejto možnosti som informoval pri osobnej návšteve aj pracovníkov VP a Povodia Bodrogu a Hornádu.

Do jej riešenia môže vstúpiť KSK so žiadosťou na vodohospodárskom podniku, ktorý v rámci projektov z fondov takéto situácie riešia.

4.2. Nie je v mojej kompetencii hodnotiť úroveň regulácie vypúšťania vôd z VD Ružín, aj napriek 22 ročnej skúsenosti.

Na základe pracovného sedenia na OÚ Kysak po povodni dospelo 8 starostov obcí ohrozených povodňou a riaditeľ ŠvP k názoru, že na Ružíne zlyhal ľudský faktor! V tejto súvislosti vzišiel podnet na podanie trestného oznámenia na neznámeho páchatel'a, ktorý okresný prokurátor Košice – okolie prijal.

4.3. Povinnosti štatutára:

1. Po prevzatí oznámenia o povodni zabezpečuje kontakt s KŠ a CO
2. Vyrozumie všetkých pracovníkov školy a oboznámi ich so situáciou. Zamedzí šíreniu paniky.
3. Vyvedenie detí z objektov do obce Kysak
4. Uvedenie školy do pokoja: vypnutie el. prúdu
5. Po opadnutí vody organizácia odstraňovania následkov povodne

Poznámka: Tieto pravidlá sú z min. rokov, aktuálne písomné a záväzné pokyny zo strany vlastníka a zriaďovateľa na podmienky školy v prírode neboli spracované.

Mgr. Michal Duleba
riaditeľ